

som er blevet stærkt drøftet i den senere Tid, nemlig Forholdet mellem Danmark og Grønland, hvad Højhedsretten til Grønland angaar. Hvad dette Spørgsmaal angaar, nærer mit Parti det Haab, at den højtærede Regering kan opnaa et godt Resultat med alle Magter, men naturligvis maa mit Parti forbeholde sig at vurdere det Resultat, man kommer til, og eventuelt at kritisere Resultatet.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Drøftelse, og jeg haaber, at den ærede Ordfører for Venstre vil stille Forslag om, at der nedsættes et Udvalg, hvor man grundigt kan gaa de enkelte Paragraffer igennem.

Pürschel: Som Grundlag for vor Behandling af dette Forslag foreligger der en Udvalgsbetænkning, som desværre paa mange Punkter viser en saa stor Uenighed, at det for den ikke sagkyndige er meget vanskeligt at høre en sikker Vejledning ud af den; og bagefter er der saa yderligere fra sagkyndig Side imod disse Udvalgsbetænkninger kommet en ret skarp og, som det synes, vel underbygget Kritik til Orde. Nu skal Sagen til Afgørelse her, og vi staa da efter min Mening overfor en meget vanskelig Opgave. Kolonilovgivning er altid en vanskelig Ting. Naar man læser Kiplings Bøger fra Indien, ser man, hvorledes de derovre kritiserer de kloge Folk, der i London sidder og laver Love for Indien, og der har man dog den Fordel, at adskillige Parlamentsmedlemmer er kendt med Forholdene. Mig bekendt findes der ikke i vort Lands lovgivende Forsamling nu et eneste Medlem, som har noget indgaaende Kendskab til de grønlandske Forhold. Sidste Gang var der dog eet. Men vi skal jo handle; vi maa imidlertid handle forsigtigt. Udvalgets Betænkning maner dertil, naar den siger, at det er meget vanskeligt at beregne, hvorledes Ændringer i Loven vil virke deroppe.

Et Hovedpunkt forekommer mig at være dette, at Nord- og Østgrønland ganske lægges under Ministerens Afgørelse. Om det er rigtigt at give Ministeren en saa vidtstrakt Bemyndigelse, maa paa Forhaand synes tvivlsomt; men det kan jo overvejes nærmere i Udvalget. Om de kulturelle Forhold vil det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen paa mit Partis Vegne udtale sig, og jeg skal derfor ikke gaa nærmere ind paa dem, men kun sige, at det jo drejer sig om et Folk, som er Aarhundreder tilbage for os i kulturel Udvikling, og derfor maa Mottoet her være: Får i Mag. Man kan

ikke lade være med at smile, naar man ser, at Udvalget indgaaende har drøftet, hvorvidt grønlandske Kvinder skal have Stemmeret, og man saa tænker paa, hvorledes Stillingen er deroppe. Jeg mindes, at Mylius Erichsen en Gang har fortalt, at paa en Boplads deroppe var Kvindernes Fortænder ganske afslidt paa Grund af den Virksomhed, de havde med at tygge Mændenes Skindbukser, naar de kom hjem fra Farterne. Derved opnaaede Bukserne en behagelig Blødhed, som var yderst formaals-tjenlig. Det forekommer mig, at naar man paa den ene Side holder sig denne Virksomhed for Øje og paa den anden Side tager en af Kulturens allersensede Blomster, som jeg regner Kvindernes Stemmeret for at være, og man stiller disse to Ting op overfor hinanden, ser man, at Afstanden her er umaadelig som alle grønlandske Afstande.

Lovforslaget betyder paa visse Punkter et Tilbageskridt, nemlig for saa vidt som man aabent har erkendt, at man er kommet for langt frem i Udviklingen, naar man har udelukket eller praktisk talt udelukket de Danske fra de kommunale Forsamlinger deroppe. Jeg tror, det er rigtigt, det Skridt, man nu foretager, at sikre deres Adgang dertil. Man har fastsat, at Forhandlingerne i de kommunale Forsamlinger deroppe skal føres alene paa det grønlandske Sprog. Men der er nogen anden Kulturnation i Verden, som vilde finde paa at træffe en saadan Bestemmelse for en Koloni, hvad Grønland dog er, en Bestemmelse, som vilde udelukke Nationens eget Sprog fra at være officielt Forhandlingsprog i de officielle Forsamlinger i Kolonien? Det forekommer mig ganske unødvendigt. En Tolk maa der jo være til Stede i disse Forsamlinger, og det forekommer mig naturligt, at de Danske taler Dansk og Grønlænderne Grønlandsk. Derved vil Tankerne lettest blive udtrykt. Og naar man har fastsat, at Forhandlingerne skal udgives paa begge Sprog, er der jo heller ikke paa dette Punkt nogen Vanskelighed for at ligestille de to Sprog. Jeg tror, man her staa overfor et intelligent Folk. Jeg tror, det er rigtigt at lade dette Folk modnes, at stræbe efter at fremme Modningen. Men lad det gaa langsomt.

Med Hensyn til de økonomiske Forhold er der en ret dybtgaaende Uenighed mellem de sagkyndige baade i Bedømmelsen af, hvad der er sket, og i Bedømmelsen af, hvad der bør ske. Man kan ikke læse Udvalgsbetænkningen uden at nære den største Betænkelighed ved den Udtørring af de naturlige Erhvervskilder, som paa visse